

Hallitus

24.05.2021

Kokoustiedot

Aika 24.05.2021 maanantai klo 8:30

Paikka HUS, hallituksen kokoushuone, Stenbäckink. 9, 4. krs

Lisätietoja Kokous järjestetään kuntalain tarkoittamana sähköisenä kokouksena.

Käsiteltävät asiat

Järjestysnro	Otsikko	Sivu
1	Talousarvion 2022 valmistelun periaatteet ja tavoiteasetanta	4
2	Esite HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion muuttamisesta	18
3	Vuosien 2021-2024 investointiohjelman tarkistaminen	20
4	Palkkausta ja henkilöstöetuuksia koskevat aloitteet	22
5	Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet valtuustokaudella 2021-2024	26
6	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 ja hallituksen sen johdosta antama lausunto	28
7	Diagnostikkaa koskeva yhteistoimintasopimus Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa	29
8		30
9		33
10		36
11	Reklamaatio Oy Apotti Ab:lle kuvantamisen ongelmista	39
12		41
13	Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset	43
14	Muut asiat	45

Hallitus

24.05.2021

Kokouksen osanottajat

Ulla-Marja Urho, puheenjohtaja
Jari Oksanen, varapuheenjohtaja
Kirsti Handolin
Katrina Harjuhahto-Madetoja
Eeva Honkanummi
Petri Kajander
Harri Lehtimäki
Pirkko Letto
Björn Månsson
Marika Niemi
Tom Böhling
Sirpa Peura
Mikko Piirtola
Kari Reijula
Ilkka Taipale
Anna Vuorjoki
Johanna Nuorteva

Muut osallistujat

Minerva Krohn, valtuuston puheenjohtaja
Maija Anttila, valtuuston I vpj.
Ari Oksanen, valtuuston II vpj.
Juha Tuominen, toimitusjohtaja
Lauri Tanner, hallintojohtaja

esittelijä
sihteeri

HUSin johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksessa.

Hallitus

24.05.2021

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Katrina Harjuhahto-Madetoja (varalle Marika Niemi) ja Tom Böhling (varalle Pirkko Letto).

Hallitus

24.05.2021

1

Asianro HUS/1598/2021

Talousarvion 2022 valmistelun periaatteet ja tavoiteasetanta

Selostus

Yleistä

Talousarviossa määritellään kuntayhtymän taloussuunnittelukauden tavoitteet ja esitetään ne voimavarat, jotka ovat käytettävissä tavoitteiden saavuttamiseksi sekä ne investoinnit, joilla tuetaan tavoitteiden saavuttamista sekä ohjataan sairaaloiden toimintakapasiteetin määrää, laatua ja sijaintia.

Taloussuunnitelma laaditaan HUS-kuntayhtymässä kolmeksi vuodeksi. Investointien osalta taloussuunnittelukausi on muista osa-alueista poiketen neljä vuotta eli vuodet 2022 – 2025. Valtuusto hyväksyy talousarvion vuodelle 2022 HUS-kuntayhtymätasolla. Lisäksi kuntalain mukaisesti valtuusto vahvistaa tytäryhtiöiden tavoitteet. Hallitus puolestaan vahvistaa joulukuussa sairaanhoitoalueiden sekä kuntayhtymän kaikkien muiden tulosalueiden käyttösuunnitelmat valtuuston hyväksytyä talousarvion.

Tämän hallituksen käsittelyn tarkoituksena on määrittää perusteet yksiköiden tarkemmalle taloussuunnittelulle ja talousarvion strategisten tavoitteiden toimeenpanoa tukevien hankkeiden määrittelylle.

Taustaa

Vuoden 2022 talousarviovalmistelu on käynnistynyt edelleen hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa. Covid-19-epidemian vuoden 2021 taloudellisten vaikutusten osalta ei vielä ole tietoa valtion kompensatiosta lisätalousarvioiden kautta. Tammikuun toteumatietojen perusteella laadittu ennuste päättyi 42,8 milj. euroa alijäämäiseksi, mutta tammi-maaliskuun näkymä on huomattavasti positiivisempi, kuin ennusteen laadintahetkellä. Alkuvuodesta 2021 covid-19-potilaita oli vielä runsaasti hoidossa, mutta maaliskuusta alkaen elektiivinen toiminta on vilkastunut. Seuraava ennuste laaditaan tammi-huhtikuun toteumatietoihin perustuen. Talousarvio 2022 on valmisteltu siten, että vuosi 2021 päättyisi nollatulokseen.

Taloussuunnitelmaan sisällytetään lisäksi kuntalain edellyttämä alijäämän kattamissuunnitelma. Valmistelun pohjaksi esitetään 5-15 milj. euron ylijäämäistä tulostavoitetta vuodelle 2022, tarvittavan ylijäämän suuruus tarkentuu lähi-kuukausina, kun sote-valmistelu etenee. Mikäli sote-uudistus astuu voimaan alkuperäisen aikataulun mukaisesti koko taseen vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2022 loppuun mennessä. Mikäli sote-uudistus viivästyy, aikaa alijäämän kattamiseen on vuoden 2024 loppuun asti. Taloussuunnittelukauden kokonaistavoitteeksi asetetaan tasapainoinen talous.

Suunnittelukaudelle epävarmuutta aiheuttaa sote-valmistelun ja linjausten keskeneräisyys. Kokonaisuutena tavoitteena on, että toimintatapoja ja rakenteita muuttamalla parannetaan HUSin kilpailukykyä, toiminnan tuottavuutta, palvelujen vaikuttavuutta ja asiakaslähtöisyyttä sekä samalla tehokkaasti hillitään jäsenkuntien erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua. 2021 painopisteenä on hoitojonojen hallittu saattaminen lakisääteiselle tasolle. Laskelmissa ei ole huomioitu hoitovelan siirtymistä kuluvalta vuodelta vuodelle 2022.

Hallitus

24.05.2021

Kuntayhtymätasoinen toiminnan ja talouden tavoiteasetanta

HUSin strategia taloussuunnittelukaudelle hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 12.12.2019 (§ 38).

Strategiaan vaikuttaviksi keskeisiksi muutosvoimiksi tunnistettiin seuraavat viisi tekijää:

- 1) Ilmastonmuutos ja rajalliset luonnonvarat
- 2) Väestönmuutokset
- 3) Tietojenkäsittely- ja viestintäteknologian kehitys
- 4) Asiakkaiden palveluodotusten muuttuminen
- 5) Työntekijöiden suhde työhön ja työnantajaan

HUSin arvot ovat yhdenvertaisuus, edelläkävijyys ja kohtaaminen. HUSin visiona on toimia terveydenhuollon suunnannäyttäjänä ja lupauksena on antaa joka päivä, jokaiselle potilaalle, yhä parempaa hoitoa.

HUSilla on viisi strategista päämäärää, joissa strategia- ja taloussuunnittelu-kaudella 2020-2024 tulee onnistua.

Päämäärät ovat seuraavat:

- Tuotamme potilaillemme mitatusti parasta hoitoa ja palvelua
- Olemme paras yhteisö oppia, tutkia ja tehdä merkityksellistä työtä
- Tuotamme terveyttä tehokkaasti ja vaikuttavasti
- Kannamme vastuamme yhteiseksi hyväksi
- Potilaille on oikeus odottaa sujuvaa asiointia terveydenhuollon organisaatioissa. Oikeanlaisella digitalisaatiolla voimme edistää terveydenhuollon laatua, kustannusvaikuttavuutta ja asiakaskokemusta

Joka vuodelle asetetaan strategiset tavoitteet, jotka vievät kohti asetettuja päämääriä. Pohdittaessa tavoitteita vuodelle 2022 johtoryhmässä ensin hahmotettiin strategiset tavoiteaihiot. Seuraavaksi käytiin seikkaperäiset keskustelut yhteensä 23 tulosyksikön johdon kanssa. Näiden keskustelujen pohjalta on HUSin johtoryhmässä alustavasti valittu seuraavat strategiset tavoitteet vuodelle 2022:

- 1) Meillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa
 - a. fokuksia ovat hyvän johtamisen mahdollistaminen,
 - b. yliopistollisen tutkimustyön mahdollisuuksien parantaminen ja
 - c. palkitsemisjärjestelmän kehittäminen
- 2) Mittaamme hoitotuloksia ja kehitämme toimintaamme niiden ja saadun palautteen pohjalta kattavasti, fokusmittareina
 - a. potilaan kokema vaikuttavuus
 - b. asiakastyytyväisyys
 - c. talous
- 3) Parannamme tuottavuutta yhdessä sote-kumppaniemme kanssa hyödyntämällä yhtenäisiä prosesseja ja hoitoketjuja
 - a. valitaan ja projektoidaan integroitavat hoitopolut
 - b. parannetaan näiden hoitopolkujen avulla kokonaistuottavuutta
- 4) Tuotamme sujuvat digitaaliset palvelut ja toimivat työkalut sekä asiakkaille että henkilöstölle.
 - a. Maisa, sähköisen asioinnin portaali hyödynnetään kattavasti
 - b. HUSin sisäisen asioinnin sähköistäminen

Hallitus

24.05.2021

Näille tavoitteille valitaan yhtymätason mittarit. Tavoitteisiin pääsemiseksi käynnistetään yhdessä tulosityksiköiden strategisia projekteja. Valituille keskeisille hankkeille tullaan talousarvioraamista kohdentamaan rahoitus ja hankkeet esitellään elokuun hallituksen kokouksessa. Mainitut tavoitteet esitetään valtuustolle talousarvion yhteydessä kuntayhtymän sitoviksi toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Tulosalueet ja tulosityksiköt laativat omat tavoitteensa strategisten tavoitteiden pohjalta siten, että yksiköiden tavoiteasetanta tukee kuntayhtymätason tavoitteiden toteutumista. Yksikkötason tavoitteet eivät kuitenkaan rajoitu yksinomaan edellä kuvattuihin strategisiin tavoitteisiin, vaan yksiköiden vastuulla on toteuttaa myös muita päämääriä. Esimerkkeinä muista keskeisistä operatiivisen toiminnan kehityshankkeista, joilla on selkeä kytkeä strategiaan tavoitteisiin ovat mm. 1) JCI-akkreditaation edistäminen, 2) magneettisairaalahanke, 3) ympäristöohjelma sekä 4) riskienhallintaohjelma, sekä 5) kautta HUSin kulkeva tuottavuutta parantava toiminta.

Kuntalain edellyttämiksi valtuustoon nähden sitoviksi taloudellisiksi tavoitteiksi asetetaan (tulostavoite, sitovat nettokulut, investointien yhteismäärä sekä pitkäaikaisten lainakannan enimmäismäärä vuoden lopussa). Em. tavoitteet sisältyvät päivittäistoiminnan operatiivisiin taloustavoitteisiin. Sitovuus valtuustoon nähden tarkoittaa vastuuta ohjata toimintaa vuoden aikana siten, että varmistetaan sitovien tavoitteiden toteuttaminen. Jos seurantatietojen mukaan tavoitteiden toteutuminen on jäljessä tavoitteesta, tulee toimintaan tehdä korjaavia toimenpiteitä vuositavoitteiden saavuttamiseksi. Jos vuoden loppuun mennessä tässä ei kuitenkaan onnistuta tai toiminnassa on vuoden aikana tapahtunut suurempia rakenteellisia muutoksia ja alkuperäisen talousarvion tavoitteet eivät enää vastaa tarkoituseriä, talousarviota on ennen talousarviovuoden päättymistä muutettava. Tämä vaatii sitovien tavoitteiden osalta aina valtuustokäsittelyä.

Riskienhallinta

Riskienhallinta tukee HUSin perustehtävän toteuttamista sekä strategian ja tavoitteiden saavuttamista. HUS-konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteet – asiakirjassa (10/2019) on määritelty riskienhallinnan toteuttamisen käytännöt. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisvastuu on hallituksella ja toimitusjohtajalla. Valtuusto päättää HUS-konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hallintosäännössä ja HUSin muissa keskeisissä yhtymätason ohjeissa on esitetty tarkemmin määräykset toimivallasta ja tehtävienjaosta. Johto vastaa riskienhallinnasta ja jokainen HUSin henkilökuntaan kuuluva vastaa riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta annettujen ohjeiden ja oman tehtäväkuvansa mukaisesti.

Riskit liittyvät kaikkeen toimintaan. Osa riskeistä on HUSin sisäisiä ja osa ulkoapäin tulevia. Keskeiset riskit tunnistetaan sekä arvioidaan organisaation kaikilla tasoilla ja toiminnoissa. Riskienhallinnassa painopiste on olennaisissa merkittävässä riskeissä. Riskiarviointien perusteella tehdään päätökset ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. HUS-riskit -järjestelmän kautta toimintayksiköt voivat tunnistaa ja seurata riskejä sekä niiden hallintaa. Toiminnan ja talouden seurannan ja raportoinnin yhteydessä HUSin johto saa käsiteltäväkseen keskeiset tunnusluvut ja seurannassa käytettävät mittarit sekä riskienhallinnan tilan arviot.

HUSin johto otti kantaa alkuvuodesta 2020 strategiaan ja tavoitteisiin, konsernin riskiprofiiliin ja merkittäviin strategisiin riskeihin sekä niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. Strategisia riskejä ja riskienhallintatoimenpiteitä on käsitelty tämän jälkeen yksityiskohtaisesti tulosityksiköissä. Samalla on arvioitu tulevan talousarviokauden riskejä ja suunniteltu niille hallintatoimenpiteet. Suunnitellut hallintatoimenpiteet kirjataan vuoden 2022 osalta toimintasuunnitelmiin. Tulevalla talousarviokaudella merkittäviä riskejä tunnistetaan ja riskienhallinnan tilaa arvioidaan ja seurataan osavuositarkastuksissa sekä tilinpäätöksessä. Konsernin tavoitteena on näin vahvistaa merkittävästi strategisen riskienhallinnan kytkentää talouden ja toiminnan suunnittelu- ja seurantaprosesseihin ja systematisoida riskienhallinnan käytäntöjä.

HUSin riskienhallintayksikkö on valmistelemaan HUSin strategisten riskien osalta päivitystä tulosalueiden ja tulosityksiköiden tekemien arviointien pohjalta. Päivitys valmistuu siten, että se tulee hallituksen käsiteltäväksi 14.6. kokoukseen. Tarkoituksena on, että hallituksen käsittelemät strategiset riskit toimivat tulosityksiköiden oman riskien tunnistamisen ja riskienhallinnan pohjana vastaavasti kuin yhtymätason strategiset tavoitteet ovat perustana tulosalueiden ja tulosityksiköiden tavoiteasetannalle

Talousarvion 2022 tuottavuustavoite

HUSin tuottavuuden parantamisella tavoitellaan tuotos-/panossuhteen parantamista, eli sellaisia asioita

- joilla voidaan nykyinen tuotanto tehdä pienemmillä kustannuksilla tai
- joilla voidaan kasvattaa tuotantoa nykyisillä kustannuksilla.

Tuottavuusohjelman edistäminen on viivästynyt covid-19-epidemian vuoksi. HUSin tuottavuusohjelma jakautuu viiteen tuotannon tekijään (prosessit, henkilöstö, tilat, laitteet ja tarvikkeet sekä muut toimenpiteet). Päivittäisjohtamista tukevia mittareita on automatisoitu sekä niissä on painotettu ennakoivia mittareita.

Tuottavuuden parantamistavoitteella edistetään HUSin strategian mukaisesti sitä, että tuotamme terveyttä tehokkaasti ja vaikuttavasti. Tuottavuuden parantamisella tavoitellaan tuotos-/panossuhteen parantamista. Eli kehitetään sellaisia asioita, joilla nykyinen tuotanto voidaan tehdä pienemmillä kustannuksilla tai voidaan kasvattaa tuotantoa nykyisillä kustannuksilla. Tuottavuuden parantaminen edellyttää määrätietoista ja pitkäjänteistä toimintatapojen ja prosessien kehittämistä mahdollinen hukka eliminoiden sekä rakenteellisia ratkaisuja (esim. toimintojen keskittämisiä HUS-tasoisesti sekä sairaaloiden välisen työnjaon edelleen tehostamista). Tuottavuutta parannetaan keinoilla, jotka edistävät kokonaistason optimointia sekä laadukasta palvelutuotantoa.

Toiminnan tehostaminen ja tuottavuuden parantaminen ovat kiinteä osa normaalia päivittäistä toimintaa. Tuottavuuden parantamiseen tähtäävien tavoitteiden rinnalla monilla tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä on vaikutusta myös hoidon laatuun ja vaikuttavuuteen.

Tuottavuutta mitataan kustannus per potilas mittarilla sekä sitä täydentävillä laatumittareilla, jotka liittyvät asiakaslähtöiseen palveluiden saatavuuteen, hoidon oikea-aikaisuuteen, potilaan näkemykseen ja turvallisuuteen, henkilöstön hyvinvointiin, toiminnan tehokkuuteen, kustannusvaikuttavuuteen,

Hallitus

24.05.2021

kehittyvään organisaatioon sekä oikeudenmukaisuuteen. Lisäksi jokaisella tukipalveluilla tuottavalla tulosalueella on omat yksilölliset tuottavuus- ja laatumittarit toiminnan sisällön ja luonteen erilaisuuden takia.

Vuonna 2022 kuntayhtymätasolla tuottavuustavoitteeksi esitetään 1,0 %. Yksikkökohtaiset tuottavuustavoitteet valmistellaan talousarviovalmistelun edetessä siten, että tuottavuustavoitteessa huomioidaan mm. 2022 talousarvioon sisällytettävät mahdolliset sairaaloiden ja muiden yksiköiden välisessä työnjaossa tapahtuvat muutokset.

Talousarviovalmistelun 2022 lähtökohtia

Valtiovarainministeriön kevään 2021 taloudellisessa katsauksessa todetaan, että talouden selvä toipuminen covid-19-pandemiasta siirtyy vuoden 2021 loppupuolelle, sillä tautitapausten määrän voimakas nousu vuoden 2021 keväällä luo edelleen epävarmuutta taloudenpitäjien toiminnalle. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona ja vienti kärsii pandemian jatkumisesta. Talous voi normalisoitua vasta, kun epidemiatilanteen voidaan arvioida olevan hallinnassa.

Ennuste perustuu oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painuu matalalle tasolle kesään 2021 mennessä rajoitusten, rokotosohjelman edistymisen sekä taudin kulkuun liittyvän kausivaihtelun seurauksena. Vakaa epidemiatilanne mahdollistaa rajoitusten lieventämisen ja purkamisen. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,6 % v. 2021, 2,5 % v. 2022 ja 1,5 % v. 2023. Vuoden 2021 loppua kohden kiihtyvä kasvu nostaa myös vuoden 2022 talouskasvua. Sopimuskorotuksista ensi vuodelle ei ole sovittu, sillä useat työehtosopimukset päättyvät tänä vuonna tai alkuvuonna 2022. Ennusteessa on oletettu, että vuosien 2022 ja 2023 ansioiden nousu kytkeytyy ennustettuun, hidastuvaan tuottavuuden kasvuun. VM ennustaa, että sopimuskorotukset eivät täten suurensi vuodesta 2021, jolloin nimellisansiot kasvaisivat 2,5 % vuosina 2022 ja 2023.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi päättyy 28.2.2022 (23 kk). Talousarvioraami on laadittu siten, että palkkoja ja palkkioita korotetaan 1.4.2022 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,32 % sekä 0,7 % palkkaliukumalla, joka pitää sisällään myös määrävuosisäät. Yhteenlaskettu palkkojen ja palkkioiden kustannustason muutos on 1,9 %.

Henkilösivukuluprosentiksi on arvioitu 21,0 % (2021 20,88 %). Palkkojen ja palkkioiden sekä sivukulujen arvioitujen muutosten vaikutus vuoden 2022 henkilöstökulujen kustannustason tarkentuu alkukesän aikana. Alustava henkilöstökulujen kustannustason vuosimuutos ilman työhyvinvoinnin ja palkitsemisen elementtejä on 2,0 %.

Muiden toimintakulujen kustannustason muutos on arvioitu kululajeittain ja arviossa huomioidaan tiedossa oleva kilpailutusohjelma mm. lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden osalta. Lääkkeiden hankintakaudelle 2022-2023 toteutettavaan kilpailutukseen kohdistuu poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä. Covid-19-epidemia on aiheuttanut useiden valmisteiden osalta raaka-ainepulan, mikä nostanee joidenkin valmisteiden hintoja. Arviona on, että kilpailutuksella on nollatulosvaikutus. Potilasvakuutusmaksun budjetointi perustuu vuoden 2021 talousarvioon, jota on korotettu peruspalvelujen hintaindeksillä. Uusi vakuutusyhtiö on vasta aloittanut toimintansa, joten arviot

Hallitus

24.05.2021

tarkentuvat valmistelun edetessä. Poistojen ja rahoituserien määrä perustuu yksiköiden nykyisen käyttöomaisuuden sekä ennusteen laadinnan yhteydessä arvioitujen investointien yhteismäärään, investointiohjelmaa ei ole vielä priorisoitu eikä vahvistettu. Poistojen määrä tarkentuu investointiohjelman valmistelun edetessä.

Kustannustason muutoksen arviossa on hyödynnetty valtiovarainministeriön ennustetta peruspalvelujen hintaindeksistä siltä osin, kun yksittäisen kululajin kustannustason muutoksesta ei ole yksilöityä tietoa. Peruspalvelujen hintaindeksin ennuste on 1,8 %. Kustannustason muutoksella tarkoitetaan yksittäisten tuotantopanosten yksikköhintojen arvioitua muutosta. Ts. tämä ei ole sama kuin tuloslaskelmassa esitettävä kuluryhmän kokonaiskustannusten vuosimuutos.

Arvioiduissa kustannustason muutoksissa ei ole huomioitu kuntien kanssa sovittavien työnjaollisten muutosten kustannuksia. Covid-19-epidemian oletetaan olevan ns. normaalia toimintaa vuonna 2022, joten sen kustannuksia ei arvioida vuodelle 2022 erillisinä poikkeavina kuluerinä.

Erikoissairaanhoidon palvelulaskutus jäsenkunnilta eli jäsenkuntien maksuosuudet vuoden 2022 talousarviossa

Talousarviossa pyritään mahdollisimman realistiseen arvioon jäsenkuntien erikoissairaanhoidon palvelutarpeen mukaisesta jäsenkuntalaskutuksesta huomioimalla kuntien toteutunut palveluiden vuosittainen käyttö sekä arvioimalla ennustetun väestön määrän muutoksen vaikutus talousarviovuoden 2021 palvelutarpeeseen. Koska jäsenkuntien maksuosuuslaskutus muodostaa yli 60 % HUS:n toimintatuotoista, on sen määrittelyllä erittäin keskeinen rooli vuosittaisessa talousarviossa. Talousarvion valmistelussa ja sen tavoiteasetannassa huomioidaan HUSin strategian mukainen tuottavuustavoite. Väestön määrän kasvusta aiheutuvan kasvavan palvelukysynnän tilanteessa tuottavuustavoite tarkoittaa sitä, että nykyisillä voimavaroilla on saatava aikaan aikaisempaa suurempi tuotanto toimintatapoja ja rakenteita tehostamalla. Yksittäisen jäsenkunnan lopullinen maksuosuuslaskutus perustuu palveluiden toteutuneeseen käyttöön etukäteen palveluhinnastossa vahvistetuilla hinnoilla.

Jäsenkuntien maksuosuuslaskutus sisältää varsinaisen erikoissairaanhoidon palvelutuotannon (DRG-, hoitopäivä- ja käyntituotteet, sähköiset etäasiointipalvelut, ostopalvelut, hoitopalvelut muista sairaaloista, palvelusetelit, potilas-hotelli sekä tartuntatautilääkkeet ja perinnöllisyyslääketiede). Lisäksi potilaskorvaukset ja päivystysapu veloitetään kapitaatioperusteisesti osana jäsenkuntien maksuosuutta. Jäsenkuntien kanssa erillisin sopimuksin sovitut palvelut kuten terveyskeskuspäivystys, kliininen hammashoito, ensihoito, HUSin tukipalveluyksiköiden suoraan jäsenkunnille tuottamat palvelut sekä laskutettavat siirtoviivehoitopäivät ovat HUSin muuta palvelumyyntiä eikä niiden laskutus sisälly jäsenkuntien maksuosuuksiin.

HUSin sairaanhoidollisen palvelutuotannon ennustaminen ja suunnittelu perustuu tulosalue/linjakohtaisesti määriteltäviin potilasryhmiin ja näiden kustannuksiin. Vuoden 2022 talousarviossa jäsenkuntien maksuosuuden määrittelyn lähtökohdaksi on keskimääräinen kustannus/hoidettu jäsenkuntien erikoissairaanhoidon potilas.

Hallitus

24.05.2021

Jäsenkuntien maksuosuuksien laadintaperiaatteita ja euromääräistä raamitusta vuoden 2022 talousarviossa on käsitelty hallituksessa 10.5.2021, konsernin johtoryhmässä sekä mm. jäsenkuntien ja HUSin yhteisessä Stratomyöryhmässä 29.4.2021. Nyt esitettävät jäsenkuntien maksuosuuden määrittämisen periaatteet pohjautuvat hallituksen 10.5.2021 käymään lähetekeskusteluun.

Jäsenkuntien maksuosuus vuoden 2022 talousarviossa esitetään laskettavan seuraavilla taustaoletuksilla ja periaatteilla:

- Vuoden 2021 keskimääräisen potilaskohtaisen kustannuksen lähtökohtana on vuoden 2019 toteutunut keskimääräinen kustannus/hoidettu jäsenkuntien erikoissairaanhoidon potilas (3 296 euroa/hoidettu eri potilas). Kustannus per potilas pitää sisällään 15,0 milj. euron korjauksen, jolla 2019 hinnat saadaan vastaamaan tuotantokustannuksia ja pohjana vuoden 2019 palvelutuotanto. Oletuksena on, että kuntaprofiili (mitä palveluita käytetään) säilyy ennallaan.
- Lisäksi keskimääräisen potilaskohtaisen kustannuksen laskennassa huomioidaan kuntayhtymätasoinen kustannustason keskimääräinen muutos sekä toiminnalle asetettu tuottavuustavoite (2019-2022). Kustannustason muutokseksi on arvioitu 6,6 % (2,2 %/vuosi) ja tuottavuustavoitteeksi 3,0 % (1,0 %/vuosi). Nettovaikutus olisi täten 3,6 % kolmelle vuodelle.
- Huomioidaan vuoden 2021 ennustetun väestön määrän muutoksen vaikutus palvelutarpeeseen ja maksuosuuksiin. Väestömäärän kasvu tarkoittaa HUS-tasolla palvelukysynnän kasvua ja sitä kautta tuotantovolyymin kasvua. Tilastokeskuksen ennuste vuoden 2022 Uudenmaan väestömääräksi on 1 726 333 asukasta. Palveluiden käyttö suhteessa kunnan väestömäärään oletetaan kasvavan hieman 33,0 %:iin (2019: 32,3 % ja 2020 33,6 %, jonka katsotaan covid-19-epidemian vuoksi olleen poikkeusvuosi ja osuuden olevan ns. normaalivuotta korkeampi).
- Tulospalkkiojärjestelmä korvataan henkilöstölle annettavilla 400 euron liikunta-/kulttuuriseteleillä (nettokustannusvaikutus 9 milj. euroa, kun huomioidaan liikunta- ja kulttuuriseteleiden arvo vähennettynä vuonna 2019 maksetuilla tulospalkkioilla)
- Työterveyshuollon palveluiden lisääminen (2,5 milj. euroa)
- Kertapalkitsemiseen (20 milj. euroa), jotta HUS säilyy kilpailukykyisenä työnantajana
- Puisto- ja Siltasairaaloiden valmistumisen myötä tilakustannusten arvioidaan kasvavan vuonna 2022 noin 4,3 milj. euroa, kasvaviin tila- ja tietohallintokustannuksiin on varattu raamissa yhteensä 10 milj. euroa ylitse normaalin kustannustason muutoksen.

Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti erikoissairaanhoidossa ennakoidaan hoidettavan 569 690 jäsenkuntien potilasta, joiden keskimääräinen potilaskohtainen kustannus vuonna 2022 olisi 3 488 euroa. Deflatoituna euroa/potilas kustannus kasvaa vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 0,5 %. Vuoden 2022 talousarvioesityksessä jäsenkuntien yhteenlaskettu maksuosuus on 1 986 887 euroa, missä on kasvua vuoden 2021 talousarvioon (sisältäen covid-19-epidemian aiheuttaman hoitovelan) verrattuna 3,9 %.

Jäsenkuntien maksuosuuden laskennassa ei ole huomioitu koronaepidemian aiheuttamaa elektiivisten potilaiden siirtymää vuodelle 2022, vaan tavoitteena on hoitajonon purku vuoden 2021 aikana. Luvuissa ei ole myöskään mukana jäsenkuntien kanssa mahdollisesti sovittavia työnjaollisia muutoksia eikä toiminnallisia muutoksia yllä esitettyjä lukuun ottamatta.

Jäsenkuntakohtaisissa lopullisissa maksuosuuksissa huomioidaan lisäksi toiminnalliset muutokset sekä työnjaolliset muutokset, jotka sovitaan jäsenkuntakohtaisesti. Taseeseen kertyneen alijäämän kattaminen hoidetaan HUSin omin rationointitoimenpitein (5-15 milj. euroa).

Sairaanhoitollisen palvelutuotannon tuotteistus ja hinnoittelu

Hoitopalveluiden tuotteistus ja laskutus perustuu NordDRG-, hoitopäivä- ja avohoitokäyntituotteisiin, sähköisiin etäasiointipalveluihin sekä muihin palveluihin ja kapitaatiolaskutukseen perustuviin palveluihin. Lisäksi suoritehinnaston mukaisia välisuoritteita voidaan myydä erillisinä tai paketoituina palveluina.

Tuotteistukseen, palveluiden hinnoitteluun ja kuntalaskutuskäytäntöön ei esitetä muutoksia ja kuntia laskutetaan palveluiden toteutuneen käytön mukaan etukäteen palveluhinnastossa määritellyin hinnoin. Palveluhinnoittelun tavoitteena on, että palvelut voidaan tuottaa kustannusvastaavin, kilpailukykyisin hinnoin eikä jäsenkuntien maksuosuusrasite kasva samassa suhteessa kuin heille tuotettujen palveluiden määrä kasvaa. Palvelut on hinnoiteltu pääsääntöisesti tulosityksikkö- tai tulosaluekohtaisesti. Strategian mukaisen kilpailukykyisen ja kustannuskattavan hinnoittelun edellytys on tehokas kustannusten hallinta ja parantuva tuottavuus.

Toiminnalle asetettu tuottavuustavoite huomioidaan palveluhinnoittelussa. Tuottavuustavoite huomioidaan tuotehinnoittelussa välisuoritehintojen kautta. Käyntien, hoitopäivien, leikkaustoimenpiteiden sekä polikliinistointitoimenpiteiden välisuoritehinnoissa huomioidaan tuottajakohtaisesti määritelly tuottavuustavoite ja välisuoritehintoihin perustuva suoriteperusteinen laskutus sisältää tuottavuustavoitteen täysimääräisesti. Potilasvahinkovakuutus veloitetaan jäsenkunnilta kapitaatioperusteisesti. Tämä huomioidaan muiden kuin jäsenkuntamaksajien osalta palveluhinnoissa laskutuskertoimella vastaavalla tavalla kuin edeltävinä vuosina.

Ensihoidon kuntalaskutuksen periaatteet vuonna 2022

HUSin alueella ensihoitopalvelu on tällä hetkellä järjestetty sairaanhoitoalueittain seitsemänä toiminnallisena kokonaisuutena siten, että HYKS-sairaanhoitoalue jakautuu kolmeen alueeseen. HUS veloittaa kunkin järjestämisalueen ensihoitotoiminnan kustannukset järjestämisalueen kunnilta kapitaatioperusteisesti. Laskutus tasataan vuoden lopussa ensihoidon palveluiden toteutuneita kustannuksia vastaavaksi.

Vuoden 2021 talousarvioon kapitaatioperusteinen ensihoidon kuntalaskutus järjestämisalueittain suunniteltiin siten, että asukasperusteinen veloitus ei ylittänyt 50 euron raja-arvoa. Vuodelle 2022 esitetään tämän raja-arvon laskeamista 40 euroon. Mikäli ensihoidosta syntyy yli-/alijäämää tasattavien alueiden osalta, ne jyvitetään tilinpäätöksen yhteydessä samoilla periaatteilla, joilla

Hallitus

24.05.2021

talousarvion yhteydessä tehty ennakkomaksu on määritetty, jotta sovittu raja-arvo ei ylity tai alitu. Pidemmän aikavälin tavoitteena on kapitaatioperusteinen asukaskohtainen veloitus, joka olisi samansuuruinen kaikilla järjestämisalueilla.

Asiakasmaksut vuonna 2022

Asiakasmaksuasetuksessa säädetään palvelujen enimmäismaksut. Asiakasmaksujen periminen ja niiden suuruus enimmäismaksujen rajoissa kuuluvat kunnan ja kuntayhtymän harkintavaltaan. HUSin hallitus on 18.12.2017 (§73) päättänyt, että jatkossa asiakasmaksuja tarkistetaan asiakasmaksuasetuksen perusteella tehtävien indeksitarkistusten mukaisesti, ellei hallitus erikseen toisin päättä.

Asiakasmaksulaki uudistuu 1.7.2021. Uusia maksuttomia palveluja ovat jatkossa alle 18-vuotiaiden poliklinikkakäynnit. HUS on jo aiemmin päättänyt uuteen lakiin sisältyvästä päihteitä käyttävien raskaana olevien äitiyspoliklinioiden hoidon maksuttomuudesta. Lisäksi esitetään jatkettavan lyhytaikaisen psykiatrisen vuodeosastohoidon maksuttomuutta 10 päivän jälkeen (kalenterivuosi-kohtainen). Maksukattoa laajennetaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Jatkossa maksukattoa kerryttävät myös asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea.

HUSissa ei ole otettu täysimääräisesti käyttöön asiakasmaksuasetuksen sallimia maksimimaksuja. Vuodeosastohoidosta peritään asetuksen mukainen maksimimäärä (pl. maksukaton ylittymisen jälkeisistä hoitopäivistä), mutta avohoidosta perittävät asiakasmaksut ovat n. 90 % asetuksen mukaisista maksimimääristä. Pois lukien edellä mainitut poikkeukset.

Asiakasmaksuasetus ei erottele lääkäri- ja hoitajavastaanotoilta perittäviä asiakasmaksuja. Hallitus on kuitenkin päättänyt, että HUSissa hoitajavastaanotoista (ml. yhteispäivystys) peritään 4,50 euroa alhaisempi asiakasmaksu kuin lääkärikäynneistä. Vastaavaa käytäntöä ehdotetaan jatkettavan.

Etävastaanottojen korvatussa yhä useammin perinteisen vastaanottokäynnin hallitukselle esitetään, että etävastaanottokäynneistä perittäisiin asiakasmaksut kuten perinteisistä vastaanottokäynneistä. Etävastaanotoista perittävä asiakasmaksu on 20 % alhaisempi kuin vastaavan fyysisen käynnin.

Psykiatrian avohoidon palvelut ovat potilaalle asiakasmaksuasetuksen mukaisesti maksuttomia, mutta käyttämättömästä ja peruuttamattomasta vastaanotosta peritään asiakasmaksu.

Laissa säädetään erikseen osa palveluista maksuttomiksi. HUSin hallitus on lisäksi päättänyt, että elinten ja kudosten luovuttajilta ei peritä asiakasmaksuja. Samoin työterveyshuoltosäännössä tarkoitetut työterveyshenkilöstön suorittamat tarkastus-, tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä sen määräämät laboratorio-, röntgen- ja muut tutkimukset ovat henkilökunnalle maksuttomia. Työterveyshuollon tai muun lääkärin läheteellä tulevilta henkilökuntaan kuuluville potilailta ei peritä poliklinikkamaksuja. Myöskään päivystyskäynneistä ei HUSin henkilökunnalta peritä potilasmaksua. Näihin maksuihin ei esitetä muutosta vuodelle 2022.

Hallitus

24.05.2021

Investoinnit

Osana talousarviovalmistelua on käynnistetty seuraavien neljän vuoden investointiohjelman laadinta. Tulosalueita pyydettiin jättämään 12.5.2021 mennessä esityksensä uusista investoinneista kaudelle 2022 – 2025. Ohjelman rungon ja pääosan sen kustannuksista muodostavat jo aikaisemmin hyväksytyt ja aloitetut hankkeet. Uusia, ensisijaisesti HUSin strategisia tavoitteita edistäviä investointeja voidaan ottaa ohjelmaan rajallisesti.

Nykyinen valtuuston hyväksymä investointitaso vuosille 2021 – 2024 on keskimäärin 261 milj. euroa vuodessa. Investointitasoon ovat vaikuttaneet keskeisesti HUSissa meneillään olevat suuret rakennushankkeet, kuten Tammi-sairaalan ja Siltasairaalan rakentaminen sekä Jorvin sairaalaa-alueen rakennusinvestointeja koskeneet päätökset. Lisäksi paineita aiheuttavat sairaalakanan kiireelliset korjaustarpeet ja rakentamiskustannusten nousu Uudella maalla.

Suunnittelujaksoon osuu useita suurten hankkeiden käyttöönottoja, joista aiheutuvat laite- ja kalustevarustelut sekä käyttöönottoihin liittyvät tietojärjestelmähankkeet korottavat investointimäärää. Peijaksen sairaalan ja Meilahden sairaala-alueen valmistuneet pitkän aikavälin suunnitelmat sisältävät monta uutta rakennushanketta 2020-luvulla ja niistä ennakoidaan aiheutuvan edelleen huomattavia investointimäärän lisäystarpeita.

Jäsenkuntien ohjaus on jo useiden vuosien ajan kohdistunut vahvasti HUSin investointitasoon ja perustunut tavoitteeseen vaikuttaa sairaanhoidopiirin kustannuskehitykseen säätelemällä investointien kokonaismäärää ja ajoitusta. Tämän vuoksi osaa nykyiseen investointiohjelmaan sisältyvistä hankkeista varaudutaan talousarviovalmistelun yhteydessä siirtämään myöhemmäksi.

Opetus ja tutkimus

Alustava arvio HUSin vuoden 2022 valtion koulutusmäärärahan tutkintokorvauksesta on 16,8 milj. euroa. HYKS:n ja muiden HUSin sairaanhoitoalueiden koulutuskuukausikorvauksen suuruudeksi arvioidaan vuonna 2022 yhteensä 1,2 milj. euroa. Erikoislääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen uudistus tulee lisäämään opetuksen kustannuksia (mm. kouluttajalääkärit), joita valtiolta saatava opetuskorvaus ei yksin riitä kattamaan.

Alustava arvio valtion vuoden 2022 talousarvioesityksen terveyden tutkimuksen valtakunnallisesta määrärahasta on 21 milj. euroa (2021: 21,0 milj. euroa). Valtion tutkimusmääräraha jaetaan yliopistosairaalan erityisvastuualueen (erva) tutkimustoimikunnan kautta. Kunkin ervan vuosittainen määrärahaosuus valtion tutkimusrahasta määräytyy STM:n päättämin laskennallisista perusteista. HYKS-ervan osuus valtion tutkimusmäärärahasta on 41,37 % vuosina 2020 – 2023, arviona yhteensä 8,7 milj. euroa vuodelle 2022.

Terveystuolain mukaan valtion tutkimusrahoitus jaetaan hakemusten perusteella hankkeisiin eikä siitä siten voida kattaa tutkimuksen infrastruktuurikustannuksia tai tulostuolain tutkimuksen perusrahoitustarvetta. Lisäksi lainsäädännön, kuten toisiolein mukaiset vaatimukset, FinDatan maksullinen toiminta, lisääntyvä byrokraatia sekä valtion tutkimusrahoituksen lasku tulevat entisestään vaikeuttamaan tutkimustoimintaa ja lisäämään sen kustannuksia.

HUSissa tehtävän tutkimuksen kannalta välttämättömien rakenteiden ylläpitämiseksi ja kliinisen tutkimuksen kehittämiseksi esitetään talousarvioon 2022 16,0 milj. euron suuruinen HUSin oma tutkimusmääräraha. Rahoitus osoitetaan tutkimustoimintaa palvelevien resurssien ylläpitoon ja tulosyksiköiden tutkimuksen perusrahoitukseksi.

milj. euroa	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TAE 2022
HUSin oma tutkimusmääräraha	10,6	13,4	14,7	15,0	16,0	16,0

HUSin oma tutkimusmääräraha sisällytetään palveluhintoihin. Lisäksi HUS pyrkii aktiivisesti lisäämään ulkopuolisella rahoituksella tehtävää tutkimusta.

HUSin toimielimien käyttöön varattavat resurssit vuoden 2022 talousarviossa

HUSin toimielinten (valtuusto, hallitus, talous- ja konsernijaosto, lautakunnat ja muut toimielimet) sekä erikseen kohdennettuna museotoimikunnan ja taide-toimikunnan käyttöön on vuosittain varattu talousarviossa toimintaa tukeva budjetti. Vuodelle 2022 toimielinten budjetin (sekä toimintakulut että investointiohjelmaan sisältyvät taidehankinnat) esitetään pysyvän ennallaan alla olevan taulukon mukaisesti.

Toimielimille varattu budjetti 1 000 euroa	v. 2021	v. 2022
Käyttötalous		
Toimielimien palkkiot ja muut kulut	720	720
Taidetoimikunta	250	250
Museotoimikunta	260	260
Yhteensä toimintakulut	1 230	1 230
Investoinnit		
Taidehankinnat	400	400

Toimielinten käyttöön budjetoitavat resurssit sisältyvät yhtymähallinnon tulosalueen talousarvioon. Jotta yhtymähallinnon budjetoidut kustannukset tulevat oikealla tavalla sisällytettyä palveluhintoihin, veloitetaan ne HUSin sisäisellä veloituksella sovittuja kohdistamisperiaatteita käyttäen HUSin muilta tulosalueilta. Yhtymähallinnon veloitus talousarviossa määritellään jo kesäkuussa ja se on tärkeä lähtötieto HUSin muiden tulosalueiden talousarviosuunnittelussa. Sen takia hallitukselta pyydetään kannanottoa ja linjausta jo toukokuun kokouksessa 2022 talousarviossa toimielinten käyttöön varattavista resursseista.

Sitovat tavoitteet ja tulostavoitteet

Valtuustossa hyväksytään kuntayhtymätasoiset valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Kuntayhtymä

Tilikauden tulos

Hallitus

24.05.2021

Taloussuunnittelukauden 2022 – 2024 tavoitteeksi asetetaan tasapainoinen talous. Vuodelle 2022 tavoitteena on 5-15 milj. euroa ylijäämäinen tilikauden tulos, jolloin vuosikate = poistot + tilikauden tavoitteeksi asetettu 5-15 milj. euron ylijäämä, jonka suuruus riippuu sote-ratkaisusta.

Sitovat nettokulut

Kuntayhtymätasolla sitovaksi taloudelliseksi tavoitteeksi vuodelle 2022 asetetaan kuntayhtymän sitovat nettokulut (jäsenkuntien maksuosuus – tilikauden tulos).

Sitovien nettokulujen laskentakaava;

Toimintakulut

+ korkokulut

+ muut rahoituskulut

+ poistot

= Toiminnan kulut

- muut myyntituotot (mm. laboratoriotutkimukset, kuvantaminen)

- maksutuotot (mm. poliklinikka- ja hoitopäivämaksut potilailta)

- tuet ja avustukset (mm. Kela-korvaus työterveyshuollosta)

- muut toimintatuotot (mm. valtion korvaus opetus- ja tutkimustoiminnasta, lääkäreiden koulutuskorvaukset)

- korkotuotot

- muut rahoitustuotot

Toiminnan nettokulut

- myyntituotot ulkokunnilta ja muilta maksajilta

= **Sitovat nettokulut**

Investoinnit

Investointien sitovat tavoitteet ovat vuositason tavoitteita, vaikka ohjelma laaditaan nelivuotiskaudelle 2022 – 2025. Investointiosan sitovana tavoitteena on tulosalueiden eli sairaanhoitoalueiden ja muiden kuntayhtymän tulosalueiden investointien yhteismäärä. Lisäksi kustannusarvioltaan vähintään 10 milj. euron investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankekohtaisen enimmäiskustannuksen osalta.

Rahoitus

Kuntayhtymän rahoitusosan sitovaksi tavoitteeksi asetetaan pitkäaikaisen lainakannan enimmäismäärä vuoden lopussa.

Tytäryhtiöt

Toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asetetaan HUSin tytäryhtiöille, pois lukien asunto-osakeyhtiöt.

HUSin omistajaohjauksesta vastaavat henkilöt pitävät em. yhtiöiden johdon kanssa omistajaohjaukseen liittyvän seurantakokouksen toukokuun lopussa, jossa käsitellään vuoden 2022 tavoitteita ja tasoa sekä keskustellaan ja sovietaan hallitukselle esitettävistä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Hallitus

24.05.2021

Sidosyksikköasemassa toimivien tytäryhtiöiden tavoitteissa huomioidaan HUSin tulosalueiden toiminnalliset vaatimukset tytäryhtiöiden tuottamille palveluille. Tytäryhtiöille asetettavat tavoitteet päätetään hallituksen elokuun kokouksessa.

HUSin talousarvion valmisteluprosessi

HUSin linjat (Hyks), tulosityksiköt (muut sairaanhoitoalueet) ja tukipalveluyksiköt (tulosaluekohtaiset suunnittelutasot) laativat ennustekierrosten yhteydessä myös tiliryhmätasoisien näkemyksen seuraavasta kalenterivuodesta. HUSissa on siis koko ajan päivittyvä näkymä loppuvuodelle sekä seuraavalle kalenterivuodelle.

Ennusteen lähtökohtana ovat potilasmäärät potilasryhmittäin sekä arvioidut muutokset hoitokäytännöissä. Sairaanhoidolliset yksiköt ovat itse määritelleet toimintansa mukaiset ICD 10 -diagnosiluokitteluun pohjautuvat potilasryhmät. Operatiivinen johto on sitoutettu suunnitteluun aiempaa tiiviimmin.

Hallituksen talousarviolinjausten perusteella sekä HUSin ja tulosalueiden johdon kesken käytävän läpikäynnin pohjalta tehdään tarkentavat linjaukset sekä sovitaan tehtävistä muutoksista tulosalueiden suunnitelmiin. Tämän pohjalta tulosalueet ja niiden toimintayksiköt tarkentavat suunnitelmiaan ja tammi-heinäkuun toteumatietoihin perustuva vuoden 2022 ennuste (edellä kuvatulla prosessilla muokattuna) lukitaan seuraavan vuoden talousarvioesitykseksi syyskuussa. Sen jälkeen se siirtyy toimielinten käsiteltäväksi ja kohdennetaan seuraavan vuoden käyttösuunnitelmaksi alemmille tili- ja organisaatiotasolle.

Talousarvioesitystä läpikäydään sairaanhoitoalueen johdon sekä konsernijohdon kanssa sen eri suunnitteluvaiheissa mm. yksikkökohtaisissa seurantakokouksissa ja siihen sisällytetään taloussuunnittelukauden strategiset kehittämisprojektit. Käyttösuunnitelmaan sisällytetään lisäksi toiminnalliset tavoitteet sekä tulosaluekohtainen riskienarviointi, joiden toteutumisista seurataan johdon kuukausiraportoinnin sekä osavuositarkastusten yhteydessä.

Talousarvioesityksen alustava hallituskäsittelyaikataulu

Tarkennetut talousarvion laadintaperiaatteet ja tavoiteasetanta käsitellään hallituksen 16.8.2021 kokouksessa. Hallitus käsittelee varsinaista talousarvioesitystä ensimmäisen kerran 4.10.2021. Hallituksen talousarvioesitys valtuustolle käsitellään hallituksen kokouksessa 29.11.2021. Valtuusto päättää talousarviosta joulukuun kokouksessa. Kuntavaalien siirryttyä hallituksen kokouspäivät saattavat vielä päivittyä syksyllä.

Päätösesitys

Hallitus päättää

1. merkitä tiedoksi talousarvion 2022 valmistelutilanteen
2. hyväksyä esitetyt talousarvion 2022 valmistelun yleiset periaatteet sekä jäsenkuntien maksuosuuden laskennan periaatteet

Hallitus

24.05.2021

3. vahvistaa yksiköiden suunnittelun perustaksi seuraavat strategiset tavoitteet vuodelle 2022:
 - 1) Meillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa,
 - 2) Mittaamme hoitotuloksia ja kehitämme toimintaamme niiden ja saadun palautteen pohjalta kattavasti,
 - 3) Parannamme tuottavuutta yhdessä sote-kumppaniemme kanssa hyödyntämällä yhtenäisiä prosesseja ja hoitoketjuja,
 - 4) Tuotamme sujuvat digitaaliset palvelut ja toimivat työkalut sekä asiakkaille että henkilöstölle
4. hyväksyä asiakasmaksut siten,
 - että HUSissa somatiikassa perittäviä asiakasmaksuja (ml. yhteispäivystykset) muutetaan nykykäytäntöä vastaavasti, mikäli asiakasmaksuihin tulee yleinen taksa- ja indeksikorotus hoitajakäynnejä ja etävastaanottoja lukuun ottamatta
 - että hoitajakäynneistä peritään 4,5 euroa alhaisempi asiakasmaksu kuin lääkärikäynnistä (ml. yhteispäivystykset)
 - että etävastaanotoista peritään 20 % alhaisemmat asiakasmaksut kuin perinteisistä vastaanottokäynneistä
 - että psykiatrian asiakasmaksuihin ei tehdä muutosta
5. hyväksyä ensihoitotoiminnan kuntalaskutuksen siten,
 - että ensihoitotoiminnan kuntalaskutuksessa 40 euroa per asukas ylittävä osuus kustannuksista tasataan kaikkien jäsenkuntien kesken vuonna 2022
6. hyväksyä HUSin oman tutkimusmäärärahan siten,
 - että HUSin oma tutkimusmääräraha vuoden 2022 talousarviossa on 16,0 milj.
7. hyväksyä toimielinten määrärahat siten,
 - että HUSin toimielinten kokouspalkkioihin ja muihin kuluihin varataan 720 000 euroa
 - että HUSin museotoimikunnan käyttöön varataan 260 000 euroa
 - että HUSin taidetoimikunnan käyttöön vuoden 2021 talousarviossa varataan toimintakuluihin 250 000 euroa ja investointiohjelmaan sisältyviin taidehankintoihin 0,4 milj. euroa
8. hyväksyä esitetyt vuosien 2022–2025 investointien suunnittelua koskevat linjaukset

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Juha Tuominen, s-posti juha.a.tuominen(at)hus.fi
Talousjohtaja Jari Finnilä, s-posti jari.finnila(at)hus.fi
Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi
Kehittämisojohtaja Visa Honkanen, s-posti visa.honkanen(at)hus.fi

Hallitus

24.05.2021

2

Asianro HUS/1849/2020

Esitys HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion muuttamisesta

Selostus

Taustaa

HUSin valtuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2020 § 31 esityksen vuoden 2021 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2021-2023. Hallitus hyväksyi 18.1.2021 § 6 Vantaan kaupungin Suun terveydenhuollon liikelaitoksen välinehuoltotoiminnan siirtämisen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin välinehuollon hoidettavaksi liikkeenluovutuksella 1.4.2021 alkaen. Asiaan liittyvän talousarviomuutoksen valmistelu päätettiin siirtää 1.6.2021 tehtävän organisaatiomuutoksen yhteyteen. Muutoksella ei ole vaikutuksia HUS-kuntayhtymän sitoviin tavoitteisiin.

Vantaan kaupungin Suun terveydenhuollon liikelaitoksen välinehuoltotoiminnan siirtämisen vaikutukset HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioon

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen (STHL) välinehuoltotoiminta siirtyi 1.4.2021 alkaen liikkeenluovutuksella Hyksin Leikkaussalit, teho ja kivunhoito tulosyksikön osaksi. STHL:n ja HUSin välinehuoltopalveluiden yhdistämisen tavoitteena on tuottaa kuntalaisten käyttämän terveydenhuollon käyttöön yhdenmukaista ja suoritusvarmaa välinehuoltopalvelua.

Liikkeen luovutuksen taustalla olivat muun muassa seuraavat sopimusosapuolten yhdessä tunnistamat seikat:

- Vantaan väestömäärän kasvaessa välinehuollon työmäärän lisääntyminen STHL:n toiminnan laajentuessa.
- Välinehuollon uusien käytänteiden ja lainsäädännön myötä osaamisen turvaaminen potilasturvallisessa välinehuoltopalvelussa.
- Suoritusvarmuuden kasvattaminen.
- Kustannustehokkuuden kasvattaminen työtapojen ja tarveaineiden käytön yhtenäistämisen kautta.

Liikkeenluovutus kasvattaa sekä toimintatuottoja että -toimintakuluja noin 1,2 milj. eurolla. Muutoksella ei siten ole vaikutusta HUS-kuntayhtymän tilikauden tulokseen eikä sitoviin nettokuluihin.

Liikkeenluovutus kasvattaa Hyksin ATeKin välinehuollon henkilöstömäärää 19 henkilöllä ja 12,8 henkilötyövuodella.

Oheisessa **liitteessä 1** on eritelty muutoksen vaikutus HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioon.

Päätösesitys

Hallitus esittää valtuustolle, että se päättää vahvistaa liitteen 1 mukaisten käyttösuunnitelmamuutosten vaikutukset HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion tuloslaskelmaan, henkilötyövuosiin ja henkilöstömäärään.

Hallitus

24.05.2021

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnälä, s-posti jari.finnila(at)hus.fi

Liitteet

Liite 1: Yhteenveto Vantaan Suun terveydenhuollon välinehuoltotoiminnan liikkeenluovutuksen aiheuttamista TA 2021 muutoksista

Hallitus

24.05.2021

3

Asianro HUS/3455/2020

Vuosien 2021-2024 investointiohjelman tarkistaminen

Selostus

Hallitus vahvisti 17.12.2020 (§ 176) vuosien 2021–2024 investointiohjelman, jossa kuluvan vuoden investointien enimmäismäärä on valtuuston talousarviopäätöksen mukaisesti 291 milj. euroa. Nyt esitettävä hankekoh- taisten investointivarausten tarkistusesitys koskee vain vuotta 2021, vaikka ohjelmaan on merkitty muutoksia myös vuosiin 2022–2024. Seuraavien neljän vuoden investoinnit ja mm. Meilahden sairaala-alueen ja Peijaksen sairaalan pitkän aikavälin suunnitelmista aiheutuvat muutokset hankejär- jestyksessä käsitellään erikseen osana vuoden 2022 talousarviota. **Liit- teenä 1** on uusi hallituksen vahvistettavaksi esitettävä ohjelma ja oheisma- teriaalina 1 edellinen, 17.12.2020 vahvistettu ohjelma. Muutetut kohdat on merkitty vahvistettavaksi esitettävään ohjelmaan keltaisella taustavärillä. Aineisto ei ole julkinen sen sisältämien hanketason kustannustietojen vuoksi.

Keskeisin tarve investointiohjelman tarkistamiseen johtuu Tammissairaalan rakennusluvan viivästymisestä, joka vaikutti rakennustöiden aloittamiseen ja vaikuttaa täten maksuohjelman jaksotukseen. Vuoden 2021 investointi- määrään ei tässä vaiheessa ehdoteta muutosta.

Puistosairaalahanke on edennyt loppusuoralle ja tilojen käyttöönotto on syksyllä 2021. Hankkeen kustannusarvio on tarkentunut ja noussut raken- tamisen edistyessä, jonka vuoksi hankkeen kustannusarviota esitetään tarkistettavaksi. Syitä kustannusarvion nousuun ovat olleet ennakoimatto- mat yllätykset, muun muassa haitta-ainekartoituksen löydökset, tarve kan- tavan rungon vahvistamiseen sekä tonttviemäröinnissä tulleet löydökset. Kustannusarvion tarkistaminen edellyttää valtuuston tekemän hankekoh- taisen enimmäiskustannuspäätöksen muuttamista. Muutoksella ei ole vai- kutusta vuoden 2021 investointien kokonaismäärään.

Useita rakennusinvestointiprojekteja ehdotetaan aikaistettavaksi vuodelle 2021 sekä muutettavaksi niiden aikataulutusta. Tarkentuneilla hankeaika- tauluilla ja kustannusarvioilla on joitain vaikutuksia myös seuraaville vuosil- le.

Rakennusinvestointien lisäksi lineaarikiihdyttimien 7–9 hankkeelle esite- tään muutosta. Kustannusarvion muutostarve johtuu laitteiden markkina- kartoituksen jälkeen tapahtuneesta muuttuneesta markkinatilanteesta.

Hanketasolla esitettäviä muutoksia on useita, mutta ne on sopeutettu alku- peräisen investointiohjelman tasoon, eikä siihen esitetä muutosta.

Päätösesitys

Hallitus päättää

- 1 hyväksyä liitteenä 1 olevan tarkistetun vuosien 2021–2024 investoin- tiohjelman ja
- 2 esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Puistosairaalan rakennus- hankkeen investoinnin toteutettavaksi enimmäishintaan 53 milj. euroa.

Hallitus

24.05.2021

Lisätiedot

Kehittämisjohtaja Tomi Kauppinen, s-posti tomi.kauppinen(at)hus.fi

Liitteet

Liite 1: Investointiohjelma 2021-2024 muutosesitys hallitukselle 24.5.2021

Hallitus

24.05.2021

4

Asianro HUS/1584/2021

Palkkausta ja henkilöstöetuuksia koskevat aloitteet

Selostus

Yhtymähallinnon valmisteltavana on ollut yhteensä neljä aloitetta, jotka koskevat kokonaan tai osittain HUSin henkilöstön palkkausta tai henkilöstöetuuksia. Yksi aloitteista on valtuuston jäsenen aloite ja vastaus sen osalta tulee antaa hallintosäännön 119 §:n mukaisesti valtuustolle. Muut kolme ovat hallituksen toimivaltaan hallintosäännön 151 §:n perusteella kuuluvia aloitteita. Aloitteet esitetään käsiteltäväksi yhdessä.

Aloitteet

HUSin Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, ensimmäisenä allekirjoittajana valtuuston I varapuheenjohtaja Maija Anttila, teki valtuuston kokouksessa 11.3.2021 aloitteen palkka- ja henkilöstöpoliittisen ohjelman laatimisesta, jonka pohjalta olisi mahdollista tehdä esityksiä palkkausjärjestelmien kehittämiseksi, osaamisen ja uralla etenemisen sekä työssä jaksamisen parantamiseksi. Aloitekirjelmä on oheismateriaalina 2.

Hallituksen jäsen Ilkka Taipale teki hallituksen kokouksessa 26.4.2021 aloitteen liikunta- ja kulttuurisetelien myöntämisestä 200 euron arvosta koko HUSin henkilökunnalle viitaten Helsingin kaupungin vastaavaan toimintamalliin oman henkilöstönsä osalta. Aloitekirjelmä on oheismateriaalina 3.

Hallituksen jäsen Ilkka Taipale teki hallituksen kokouksessa 10.5.2021 aloitteen henkilöstöpoliittisen ohjelman laatimisesta vuosille 2021-2025, jossa on eriteltyä sekä lyhyen että pitkän aikavälin tavoitteet. Aloitteessa painotetaan erityisesti HUSin henkilöstön palkkaharmonisointia suhteessa Helsingin ja muun pääkaupunkiseudun palkkatasoihin, mutta myös muita henkilökunnan taloudelliseen ja sosiaaliseen asemaan liittyviä seikkoja mukaan lukien henkilökunta-asuminen. Aloitekirjelmä on oheismateriaalina 4.

HUSin hallituksen Kokoomusryhmä, allekirjoittajana hallituksen jäsen Mikko Piirtola, teki aloitteen hallituksen kokouksessa 10.5.2021 siitä, että vuoden 2022 budjettivalmistelussa laaditaan rinnakkainen esitys, jossa hoitohenkilökunnalle esitetään 7-10 % tasoista korotusta palkkojen nykytasoon verrattuna. Aloitekirjelmä on oheismateriaalina 5.

Nykytila

HUSissa on olemassa ohjelmia ja periaatepäätöksiä, jotka kattavat aloitteissa tarkoitettuun palkka- ja henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan sisältyviä kysymyksiä ainakin osaksi. Näistä keskeisimpänä ovat hallituksen hyväksymät henkilöstöpoliittiset periaatteet. Myös HUSin strategiassa on henkilöstön hyvinvointi yhtenä strategisena päämääränä ("Olemme paras yhteisö oppia, tutkia ja tehdä merkityksellistä työtä") ja vuosittain strategisissa tavoitteissa on ollut henkilöstöön ja johtamiseen liittyvät tavoitteet. Seuraavassa kuvataan ensiksi pääkohdat voimassa olevista päätöksistä. Viime kädessä aloitteessa viitattu kysymys palkkausjärjestelmien kehittämisestä on sidoksissa kulloinkin käytettävissä oleviin resursseihin. Esityksen

Hallitus

24.05.2021

lopuksi kuvataan sitä, miten vuoden 2022 talousarviossa on tarkoitus käsitellä aloitteissa tarkoitettuja asiakokonaisuuksia.

HUSin henkilöstöpolitiikan periaatteet

HUS:n hallitus hyväksyi 7.10.2013 HUSin henkilöstöpolitiikan periaatteet. Linjaukset on laadittu yhteistyössä työnantajan ja henkilöstöedustajien kanssa.

Henkilöstöpoliittisten linjausten pääteemat ovat

- Henkilöstön riittävyys ja rekrytointi
- Vuorovaikutteinen johtaminen
- Osaaminen
- Työhyvinvointi ja työsuojelu.

Henkilöstöpoliittisia linjauksia toteutetaan erilaisten toimintaohjelmien (palkkaohjelma, työhyvinvointiohjelma, perehdytys- ja rekrytointiohjelmat jne.) sekä vuosisuunnittelun avulla.

Henkilöstöpoliittisten linjausten toteutumista on seurattu vuosittain yhteistyössä koordinoivien pääluottamusmiesten kanssa ja henkilöstötoimikuntaan on tuotu yhteinen arvio siitä, miten eri osa-alueiden kohdalla on edetty ja missä tarvitaan kehittämistä. Viimeisin tarkastelu tehtiin 19.11.2020 henkilöstötoimikunnan kokouksessa. Henkilöstötoimikunnan näkemyksen mukaan henkilöstöpoliittiset periaatteet ja linjaukset on hyvin laadittu (maininta kokouksen 19.10.2020 pöytäkirjasta). Vuosittainen periaatteiden tarkastelu yhdessä henkilöstön edustajien kanssa sinänsä mahdollistaa kehityskohteiden tunnistamisen ja priorisoinnin riittävästi. Henkilöstöpoliittiset linjaukset ovat kuitenkin kahdeksan vuoden ikäisiä ja niiden uudistaminen olisi paikallaan. Linjausten uudistaminen on aikataulutettu vuodelle 2022. Kuluvan vuoden aikana tarkoitus on panostaa käytössä olevat valmisteluressit ensi vuodelle suunniteltuihin työhyvinvointia lisääviin toimenpiteisiin ja palkkakehitysohjelman valmisteluun, joita kuvataan tarkemmin jäljempänä.

Palkkaohjelma ja henkilöstöedut

HUSissa sovelletaan yhdessä henkilöstön edustajien kanssa sovittua palkkausjärjestelmää koskevaa toimintaohjelmaa (palkkaohjelma). Palkkaohjelma päivitetään aina kahden vuoden toimikausiksi ja nykyinen palkkaohjelma on voimassa 2021-2022. Palkkaohjelmassa on kuvattu HUSissa käytävissä olevat palkkaelementit ja niiden käytön periaatteet. Tavoitteena on, että palkkaus ja palkitsemisen kokonaisuus kannustavat henkilöstöä hyvin suoriutuksiin ja tulokselliseen toimintaan. Palkitsemisen kokonaisuuden avulla HUS pyrkii edistämään tavoitteidensa saavuttamista ja arvojensa mukaista toimintaa.

Palkkaohjelmaa määrittää valtakunnalliset virka- ja työehtosopimukset sekä vuosittainen talousarvio, jonka puitteissa palkkausta HUSissa voidaan kehittää. Palkkaohjelmaan sisällytetään HUSin toiminnan tarpeista lähteviä tarkemmin määriteltyjä palkkaelementtejä, kuten esimerkiksi nopea palkitseminen tai suoritepalkkamallit. Näistä sovitaan yhdessä henkilöstöedustajien kanssa.

Hallitus

24.05.2021

HUS tukee työntekijöiden työmatkustamista julkiseen liikenteeseen kohdistuvalla 120 euron suuruisella vuosittaisella työntekijäkohtaisella edulla. Lisäksi vuodelle 2021 on esitetty lisättäväksi henkilöstöeduiksi myös henkilöstön omaehtoisen liikunnan ja kulttuurin harrastamisen tukeminen 200 eurolla työntekijää kohden.

Vuosisuunnittelu ja strategiset tavoitteet

HUSin strategiassa on määritelty viisi strategista päämäärää, joiden pohjalta päätetään kullekin vuodelle kehittämiskohteet ja tavoitteet. Vuonna 2021 yhtenä strategisena tavoitteena on

” Laadukas johtaminen ja osaamisen jatkuvuus varmistetaan”. Tavoitetasona on, että yli 90 % huslaisista on tyytyväisiä esimiehensä ja työyksikönsä johtamiseen.

Työolobarometrin rinnalla HUSissa on otettu käyttöön seuraavat palaute-mittarit, joiden avulla voidaan johtamista kehittää systemaattisesti:

- Johtamisen palautemittari, HUS Johtamissyke. Sen avulla seurataan neljännesvuosittain koko HUSin tasolla laadukkaan esimiestyön ja johtamisen kehittymistä. Vastaaajina ovat kaikki huslaiset.
- Fiilismittarilla saadaan tietoa yksikön henkilöstön mielipiteistä, työkulttuurista sekä HUSin arvojen mukaisesta toiminnasta.
- Uudistettu esimiestyön 360°-arviointi antaa tietoa johtamistaitojen kokonaistilanteesta; esimiestyön vahvuuksista ja kehittämistarpeista.

Vuoden 2021 aikana uudistetaan myös esimies- ja johtamiskoulutuksia ja parannetaan kehityskeskusteluiden työvälineitä.

Vuonna 2022 tarkastelun kohteeksi otetaan mm. hyvän vuorovaikutteisen johtamisen edellytykset ja päätöksenteon rakenteet ja hyvät käytännöt.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2022

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa on tarkoitus tehdä uusia panostuksia liittyen henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. Näistä keskeisiä ovat liikunta- ja kulttuuriseteleiden käyttöönotto, työterveyshuollon kehittäminen ja kertaluonteisen palkitsemisen lisääminen. Palkkausjärjestelmän kehittämistä koskevien muiden tarpeiden osalta käynnistetään palkkakehitysohjelman valmistelu yhdessä henkilöstöedustajien kanssa alla kuvatuin tavoin.

Liikunta- ja kulttuurisetelit

HUSin hallitukselle esitetään, että jo v. 2021 henkilöstölle jaetaan liikunta- ja kulttuuriseteleitä 200 €/hlö. Perusteluna ovat henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen, työnantajamaineen parantaminen ja henkilöstön saatavuuteen ja sitoutumiseen vaikuttaminen. Vuoden talousarvioesitykseen sisällytetään määräraha, jolla edun euromäärää korotetaan 400 €/hlö vuosittain jatkuvana toimintana ja että samalla luovutaan tulospalkkiojärjestelmästä.

Hallitus

24.05.2021

Perusteluna on henkilöstön yhdenvertainen kohtelu ja työntekijä saisi ko. edun riippumatta nimikkeestä, yksiköstä, työtehtävistä jne. Toimintatavat määritellään ja hankinta kilpailutetaan vuoden 2021 aikana.

Työterveyshuollon kehittäminen ja lisäresursointi

Työterveyshuollon palvelut arvioidaan kevään 2021 aikana ja toiminnalle laaditaan kehittämissuunnitelma. Tavoitteena on mm. henkilöstön työterveyspalvelujen valikoiman laajeneminen ja saatavuuden paraneminen. Talousarvioesitykseen sisällytetään *2,5 miljoonan euron määrärahavaraus* työterveyshuollon kehittämiseen.

Palkitseminen ja palkkakehityssuunnitelma

Talousarvioesitykseen sisällytetään määräraha, joka kohdennetaan *kertaluonteiseen* palkitsemiseen. Tämän lisäksi v. 2021 aikana laaditaan *palkkakehityssuunnitelma* yhdessä henkilöstöedustajien kanssa ja määritellään toimenpiteet, joiden avulla kehitetään palkkausta niissä ammattiryhmissä, joissa on rekrytointihaasteita. Tavoitteena on lisätä HUSin houkuttelevuutta työnantajana. Hallitus esittää talousarviovalmistelun yhteydessä valtuustolle mahdolliset määrärahavaraukset palkkauksen kehittämiseen.

Päätösesitys

Hallitus päättää

- 1 merkitä edellä olevan selvityksen tiedoksi,
- 2 esittää sen valtuustolle tiedoksi merkittäväksi,
- 3 päättää, että HUSin henkilöstölle jaetaan vuoden 2021 aikana henkeä kohti 200 euron arvosta liikunta- ja kulttuuriseteleitä ja että toimitusjohtaja oikeutetaan päättämään tarkemmin ko. henkilöstöedun myöntämisen ehdoista,
- 4 päättää, että hallituksen jäsen Ilkka Taipaleen kaksi aloitetta ja HUSin hallituksen Kokoomusryhmän aloite ovat loppuun käsitellyt ja
- 5 esittää valtuustolle HUSin Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloitteen toteamista loppuun käsitellyksi.

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Juha Tuominen (yhteydenotot toimitusjohtajan assistentti Kaarina Heikinheimo, s-posti kaarina.heikinheimo(at)hus.fi)
Henkilöstöjohtaja Outi Sonkeri, s-posti outi.sonkeri(at)hus.fi

Hallitus

24.05.2021

5

Asianro HUS/1436/2021

Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet valtuustokaudella 2021-2024

Selostus

Kuntalain 14 §:n 11 kohdan mukaan, jota sovelletaan myös kuntayhtymän valtuustoon, valtuusto päättää ”luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista”. Luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista säädetään tarkemmin kuntalain 82 §:ssä, joka kuuluu seuraavasti:

”Luottamushenkilölle maksetaan:

- 1) kokouspalkkiota;*
- 2) korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä;*
- 3) matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.*

Luottamushenkilölle voidaan myös maksaa palkkiota määräajalta sekä muita erillispalkkioita.

Kunta voi luottamushenkilöltä saadun valtuutuksen perusteella periä tälle maksetusta palkkiosta tuloverolain (1535/1992) 31 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun luottamushenkilömaksun, jonka kunta tilittää puolueelle tai puolueyhdistykselle. Perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä on ilmoitettava kunnan tilinpäätöksessä.”

Ehdotuksena on, että hallitus esittäisi valtuustolle luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteiden vahvistamista alkavalle valtuustokaudelle. Uusia perusteita sovellettaisiin näin uuden valtuuston ensimmäisestä kokouksesta lukien, joka on tarkoitus pitää 14.10.2021.

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet soveltamisohjeineen on kunnissa ja kuntayhtymissä vakiintuneesti koottu yhteen asiakirjaan. Esityslistan **liitteenä 1** on ehdotus päivitetyiksi luottamushenkilöiden taloudellisiksi etuuksiksi. Sisällöllisesti ehdotus vastaa nykyisiä valtuuston hyväksymiä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteita. Etuuksiin on tehty kuntasektorin ansiotasoindeksin mukainen korotus, joka menneellä valtuustokaudella on ollut noin 7,92 % (ATI 2010=100, 2020/Q4=118,5, 2017/Q1=109,8). Palkkiosummat on pyöristetty lähimpään viiteen euroon.

Yhteenveto korotuksista eri toimielimissä ja tehtävissä on koostettu alla olevaan taulukkoon.

Hallitus

24.05.2021

Toimielin	Tehtävä	Vanha	Korot.
Valtuusto	Pj	400	430
	Jäsenet	285	310
	Pj vuosi	4340	4685
	Vpj vuosi	1740	1880
Hallitus	Pj	440	475
	Jäsenet	315	340
	Pj vuosi	9505	10260
	Vpj vuosi	4755	5130
	Jäsen vuosi	2300	2480
Talous- ja konsernijaosto	Pj	285	310
	Jäsenet	230	250
	Pj vuosi	2915	3145
	Vpj vuosi	1740	1880
Toimikunta	Pj	185	200
	Jäsenet	120	130
	Pj vuosi eettinen	4340	4685
Hyks-sha	Pj	285	310
lautakunta	Jäsenet	230	250
	Pj vuosi	4340	4685
	Vpj vuosi	1740	1880
Lautakunta	Pj	185	200
	Jäsenet	120	130
	Pj vuosi	4340	4685
	Vpj vuosi	1740	1880
	Pj vuosi, psykiatrinen, vähemmistökielinen	1180	1275

Päätösesitys

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevat luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet tulevaksi voimaan uuden kuntayhtymän valtuuston ensimmäisestä kokouksesta lukien ja että nykyisen luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteiden voimassaolo päättyy samasta hetkestä lukien.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi

Liitteet

Liite 1: HUS - Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet (päivitys 10.6.2021)

Hallitus

24.05.2021

6

Asianro HUS/1585/2021

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 ja hallituksen sen johdosta antama lausunto

Selostus

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

HUSin hallintosäännön 70 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. toimittaa arviointikertomus valtuustolle toukokuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta on 15.4.2021 § 16 hyväksynyt oheismateriaalina 6 olevan arviointikertomuksen vuodelta 2020.

Arviointiaiheista Hankintatoimen epäkohdat vuonna 2020, Vastuullisuus hankinnoissa, Hyvinkään sairaanhoitoalueen tavoitteiden ja erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyön toteutuminen, HUS Apteekki ja HYKS Vatsakeskus on laadittu yksityiskohtaiset erilliset arviointimuistiot.

Arviointikertomus ja arviointimuistiot julkaistaan tarkastuslautakunnan verkkosivustolla www.arviointikertomushus.fi käännösten valmistuttua.

Hallintosäännön 70 §:n mukaan hallitus antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta lausunnon, joka on esitettävä valtuustolle viimeistään joulukuun loppuun mennessä. Hallituksen lausunto arviointikertomuksesta on **liitteenä 1**.

Lausunnossa on pyritty aiempaa tiiviimmin kuvaamaan vain ne konkreettiset toimenpiteet ja niille vastuuhenkilöt, joihin tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset antavat aihetta.

Päätösesitys

Hallitus antaa vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta liitteenä olevan lausunnon valtuustolle.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti [lauri.tanner\(at\)hus.fi](mailto:lauri.tanner(at)hus.fi)

Liitteet

Liite 1: Lausunto vuoden 2020 arviointikertomuksesta

Hallitus

24.05.2021

7

Asianro HUS/1399/2021

Diagnostiikkaa koskeva yhteistoimintasopimus Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa

Selostus

Terveystieteiden lain 44 §:n mukaan eri erityisvastuualueeseen kuuluvat sairaanhoitopiirin kuntayhtymät voivat tehdä erikoissairaanhoidon yhteistoiminnasta sopimuksen muun muassa silloin, jos se on tarpeen terveydenhuollon palvelujen työnjaon toteuttamiseksi.

HUSin Diagnostiikkakeskus on neuvotellut yhteistoimintasopimuksen tekemisestä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin (EPSHP) kanssa. EPSHP kuuluu Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueeseen. Sopimus koskee yhteistoimintaa radiologian, kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen, kliiniseen neurofysiologian, laboratoripalveluiden ja patologian aloilla. Yhteistoiminnan tarkoituksena on hyödyntää sopijapuolten asiantuntemusta ja resursseja tehokkaalla tavalla, varmistaa diagnostiikkaan vaadittavan erityisosaamisen säilyminen ja kehittyminen sekä edistää uusien tutkimusmenetelmien käyttöönottoa potilashoitoa edistävästi. Sopimuksen tarkoituksena on edelleen turvata palveluiden jatkuvuus poikkeusolutilanteissa. Yhteistoiminnalla pyritään lisäksi varmistamaan, että julkisen terveydenhuollon rajalliset voimavarat hyödynnetään laboratoriodiagnostiikan, kuvantamisen ja patologian diagnostiikan osalta mahdollisimman tehokkaasti sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.

Sopimus käsittää yhteistoiminnan seuraavissa osakokonaisuuksissa:

- laboratoripalvelut
- patologian palvelut
- kuvantamispalvelut (radiologia, kliininen neurofysiologia sekä kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede)
- asiantuntijapalvelut
- hankintayhteistyö ja hankintaosaaminen
- opetus- ja koulutusyhteistyö
- laatu- ja kehittämistoiminnan yhteistyö
- tutkimusyhteistyö
- riskienhallintayhteistyö

Yhteistyötä ohjaamaan perustetaan ohjausryhmä, johon kumpikin osapuoli nimeää kaksi edustajaa. Toiselle osapuolelle tuotetuista palveluista peritään vastaava hinta kuin tuottajan omilta kunta-asiakkailta.

Ehdotus yhteistoimintasopimukseksi on esityslistan **liitteenä 1**.

Päätösesitys

Hallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen ja oikeuttaa toimitusjohtajan päättämään siihen vähäisistä tai teknisistä muutoksista ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Lisätiedot

Diagnostiikkajohtaja Lasse Lehtonen, s-posti lasse.lehtonen(at)hus.fi

Liitteet

Liite 1: Yhteistoimintasopimus

Hallitus

24.05.2021

11

Asianro HUS/1590/2021

Reklamaatio Oy Apotti Ab:lle kuvantamisen ongelmista

Selostus

Esittely

Apotti tietojärjestelmän kuvantamisosio (Radiant) otettiin käyttöön HUSissa 24.4.2021 yhtä aikaa Helsingin, Kauniaisten, Keravan ja Kirkkonummen kuntien Apotti-käyttöönnoton (GLR3) kanssa. Radiant korvasi HUS Diagnostiikkakeskuksessa aiemmin käytössä olleen Radu-järjestelmän, joka kuitenkin jäi käyttöön Eksoten kuvantamistutkimusten osalta.

Jo ennen käyttöönottoa tehdyssä ns. tutkivassa testauksessa oli havaittu ongelmia kuvantamistoimintojen toiminnallisuuksissa, mutta niiden korjaaminen olisi johtanut em. kuntien käyttöönoton viivästymiseen. Tämän vuoksi kuvantamisen käyttöönotto tehtiin mahdollisista ongelmista huolimatta.

Käyttöönoton jälkeen ilmeneviä ongelmia on seurattu aiemmissa käyttöönotoissa noudatetun ns. eskalaatiomallin mukaisesti. Malli ei kuitenkaan ole pystynyt kunnolla havaitsemaan ongelmia niiden sairaaloiden (Kymenlaakson keskussairaala, Pohjois-Kymen sairaala) ja kuntien (esim. Espoo, Keusote, Lohja, Porvoo) osalta, jotka eivät ole Apotin käyttäjiä. Pian käyttöönoton jälkeen kävi ilmi, että sanomaliikenne Apotti-järjestelmästä kuntien potilastietojärjestelmiin ei toimi asianmukaisesti. Terveyskeskusten tekemät tutkimuslähetteet voivat hukkaa eivätkä perusterveydenlääkärit pysty aikaisempaan tapaan katsomaan potilaistaan otettuja röntgenkuvia.

Apotti-kuntien ulkopuolisen perusterveydenhuollon osalta potilailla ei myöskään ole ollut mahdollista käyttää aiemmin toimineita sähköisiä palveluja varatakseen aikoja kuvantamistutkimuksiin (esim. ultraäänitutkimukset). Tämä on johtanut puhelinajanvarauksen pahaan ruuhkautumiseen ja kuvantamispalvelujen asiakastyytyväisyyden nopeaan romahtamiseen.

Koska Apotti-järjestelmä ei välttämättä tunnista tutkimuksia ja niiden tilaajaa Apotti-järjestelmän käyttäjäkuntien ulkopuolelta, ei myöskään kuvantamistutkimusten laskutus onnistu asianmukaisesti niiden tilaajalta.

Vaikka korjaavia toimia on tehty (oheismateriaali 7), ei Apotti Oy:llä ole ohjelmiston Radiant -osuuden osalta kyvykkyyksiä ja asianmukaisia resursseja huolehtia kuvantamispalvelujen edellyttämästä sanomaliikenteestä ja tietojärjestelmäintegraatiosta niiden kuntien ja sairaanhoitopiirien osalta, jotka eivät muutoin käytä Apotti-järjestelmää. HUS on kuitenkin sitoutunut tuottamaan myös Apottiin kuulumattomille HUS-alueen kunnille sekä Kymsotelle ja Eksotelle niiden tarvitsemat kuvantamispalvelut.

HUS on solminut palvelusopimuksen Apotti Oy:n kanssa ennen, kuin HUSin kuvantamistoiminnot laajentuivat Kymsoteen ja Eksoteen. Radiant-ohjelmiston osuutta ei ole eroteltu erikseen Epic/Apotti- moduulikonaisuuksista, vaan se on osana ”terveydenhuollon avopalveluita”. Kuvantamispalveluilta edellytetään näin ollen lähtökohtaisesti samaa palvelutasoa (SLA) kuin muiltakin Apotti-moduuleilta. Apotti-järjestelmäkokonaisuuden

Hallitus

24.05.2021

(tekninen) saatavuusvaatimus on 99,95 %. Tätä palvelutasoa ei ole saavutettu Radiant-osuuden osalta 4:ssä viikossa käyttöönoton jälkeen, mikä aiheuttaa huomattavaa haittaa sekä kuvantamispalveluiden saatavuudelle että diagnostiikkatoimintojen tuottavuudelle.

HUS paheksuu, että Apotti Oy ei ole kyennyt toimittamaan sovitun mukais- ta tietojärjestelmää HUSin diagnostiikkapalvelujen käyttöön ja on tosiasias- sassa toimittanut HUSille eräiltä tärkeiltä osiltaan toimimattoman tietojärjes- telmän. HUS edellyttää puutteiden välitöntä korjaamista ja puutteista aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamista. HUS edellyttää, että Apotti Oy:n hallitus ja toimitusjohtaja antavat HUSille kirjallisen selvityksen niistä toimenpiteistä, joilla syntyneet ongelmat korjataan ja vastaavien ongelmien syntyminen ehkäistään jatkossa.

Päätösesitys

Hallitus päättää

- 1 kehottaa toimitusjohtajan huolehtimaan siitä, että palvelutason alitus reklamoidaan Apotti Oy:lle ja että Apotti Oy:tä edellytetään kompensoimaan sopimusrikkomus HUSille asianmukaisesti;
- 2 kehottaa diagnostiikkajohtajan valmistelemaan ehdotuksen kuvantami- sen ja laboratoriotomintojen ajanvarauspalvelujen järjestämiseksi niin, että hoitoon pääsy turvataan kaikkialla HUS-alueella ja diagnostiikka- palvelunsa HUSin hoidettavaksi siirtäneiden sairaanhoitopiirien alueel- la.

Lisätiedot

Johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi, s-posti markku.makijarvi(at)hus.fi
Diagnostiikkajohtaja Lasse Lehtonen, s-posti lasse.lehtonen(at)hus.fi
Kehittämisyjohtaja Visa Honkanen, s-posti visa.honkanen(at)hus.fi

Hallitus

24.05.2021

13

Asianro HUS/2/2021

Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset

Selostus

1. HYKS-sairaanhoitoalueen lautakunta 6.5.2021

- 21 § Lääkärin virkojen perustaminen HUS Naistentautien ja synnytysten tulosyksikköön työaikalain päivystystä koskevien määräysten aiheuttamien lääkärisopimuksen muutosten vuoksi
- 22 § Infoasiat
- 23 § Osastonylilääkärin ja erikoislääkärin virkojen muuttaminen apulaisyliääkärin viroiksi HUS Leikkaussalit, teho- ja kivunhoidon tulosyksikön (ATeK) Leikkaussalit-linjalla
- 24 § Kahden erikoislääkärin viran perustaminen HUS Vatsakeskukseen
- 25 § HYKS-sairaanhoitoalueen toiminnan ja talouden seurantaraportti tammi-maaliskuu 2021
- 30 § Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset
- 31 § Muut asiat

2. Toimitusjohtaja Juha Tuomisen päätös

- 11.5.2021 § 109 Vaali määrääjäksi toiseen virkasuhteeseen omasta virasta vapautettuna

3. HUS Logistiikka toimialajohtaja Jyrki Putkosen päätökset

- 10.5.2021 § 160 HUS 381-2021 Kertakäyttöasiat suorahankintapäätös
- suorahankinta
 - hankinnan ennakoitu arvo n. 800 000 € ilman arvonlisä-
veroa
- Hankinnassa kilpailutettuja tuotteita tulevat käyttämään HUS-kuntayhtymän yksiköt, Helsingin kaupungin sote ja Kymsote. Suorahankintaan siirrytään, koska tarjouskilpailussa ei saatu kilpailutuksen kohteena oleville tuotteille lainkaan tarjouksia.
- 12.5.2021 § 162 Hankintapäätös HUS 010-2021 Katetriläpät (TAVI-läppäjärjestelmät) tavanomaisiin toimenpiteisiin
- avoin menettely
 - hankinnan ennakoitu kokonaisarvo 8 800 000 €/ 48 kk
- 17.5.2021 § 163 HUS 316-2021 Tissue-Tec -laboratoriolaitteiden laitesidonnaiset kulutustarvikkeet
- suorahankinta
 - hankinnan arvo 420 000 €/ 48 kk
- Hankinnan kohteena laitesidonnaiset kulutustarvikkeet olemassa oleviin Tissue-Tec -laboratoriolaitteisiin.
- 17.5.2021 § 164 HUS 346-2021 Plasmaveitsen laitesidonnaiset kulutustarvikkeet
- suorahankinta
 - hankinnan arvo 200 000 €/ 48 kk
- Hankinnan kohteena laitesidonnaiset kulutustarvikkeet olemassa oleviin plasmaveitsistä käytäviin laitteisiin.

Hallitus

24.05.2021

4. HUS Tietohallinto vs. tulosalueen johtaja Risto Laakkosen päätökset

12.5.2021 § 169 Kevennetty kilpailutus Videotallennusjärjestelmä (KLKH157 Esitystekniikka)

- puitejärjestelyn sisäinen hankinta
- hankinnan arvo 185 000 €

14.5.2021 § 171 Potilasvalvontakamerajärjestelmän hankinta

- avoin hankinta
- hankinnan arvo 745 000 €

5. HUS Tilakeskus tulosalueen johtaja Vesa Vainiotalon päätös

7.5.2021 § 34 Terkko Health Hub, VJK2 uusiminen, toteutusvaiheen hankinta

- hanke sisältyy HUS Tilakeskuksen johtajan 19.1.2021 hyväksymään HUS-kuntayhtymän pienten rakennushankkeiden vuoden 2021 investointiohjelmaan osana teknisiä investointeja
- hankinnan enimmäisarvo 391 000 € (alv 0 %)

Päätösesitys

Hallitus päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen esittelytekstissä lueteltuja kuntalain 92 §:n tarkoittamia päätöksiä.

Hallitus

24.05.2021

14

Asianro HUS/2/2021

Muut asiat**Selostus**

1. Hallituksen vuoden 2021 kokousaikataulu ja niissä käsiteltävät asiat

Työohjelma 2021

Aika	Käsiteltävät asiat	Info
<i>to 10.6.2021</i>	<i>Valtuusto</i>	
ma 14.6.2021	Osavuositarkastus 1-4/2021 Hankintojen ajankohtainen tilanne Valtuuston 10.6.2021 päätösten täytäntöönpano Raportti tilinpäätöstarkastuksesta Uuden asiakasmaksulain edellyttämien muutosten toimeenpano	
ma 16.8.2021	Talousarvion 2022 tavoiteasetanta (2. käsittely tarvittaessa) Tammi-kesäkuun toiminta ja talous	
ma 13.9.2021	Tammi-heinäkuun toiminta ja talous Päätösesitykset uudelle valtuustolle (mm. toimielimien vaalit)	
ma 4.10.2021	Hallitus + karonkka Osavuositarkastus 1-8/2021 Vuoden 2022 talousarvion valmistelutilanne	
<i>to 14.10.2021</i>	<i>Valtuusto (uusi), Toimielimien vaali</i>	
ma 1.11.2021	Uusi hallitus + perehdytys Hallituksen järjestäytyminen Toimikuntien vaali Talousarvion käsittely, 1. luku Tammi-syyskuun toiminta ja talous	
<i>ma 15.11.2021</i>	<i>Hallituksen perehdytys</i>	
<i>ma 22.11.2021</i>	<i>Hallituksen perehdytys</i>	
ma 29.11.2021	Valtuustoasiat 16.12. kokoukseen + perehdytys Talousarvion käsittely, 2.luku	
<i>ma 13.12.2021</i>	<i>Hallituksen perehdytys</i>	
<i>to 16.12.2021</i>	<i>Valtuusto</i>	
ma 20.12.2021	Vuoden 2022 tulosaluekohtaisten käyttösuunnitelmien vahvistaminen Vastuullisuusohjelma	

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.